HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

עד שיצא מן הקדש לחול מן הקדש לקדש כגון לקח קיני זבים וקיני זבות וקיני יולדות ושקל שקלו והביא חטאתו ואשמו א] מן ההקדש כיון שהוציא מעל דברי ר' שמעון רבי יהודה אומר [א] עד שיזרוק הדם מנין ת"ל [1] תמעול מעל מכל מקום: אמר מר נפש [ב] אחד היחיד ואחד הנשיא ואחד המשוח במשמע שיכול מאי פשיטא נפש כתיב מהו דתימא אמר רחמנא [2] ואשר יתן ממנו על זר והאי לאו זר הוא דהא אימשח בגוויה [ג] קמ"ל ב] ואקשה רחמנא לסוטה ולעבודת כוכבים ולתרומה לסוטה דאף על גב דלא פגם גבי הקדש נמי נתנה טבעת בידה מעלה כי אקשה רחמנא לעבודת כוכבים דעד דאית בה שינוי גבי הקדש נמי עד דביקע בקרדום ג] ויפגם ופגום אקשה רחמנא לתרומה מה תרומה [3] כי יאכל א) [ד] פרט למזיק גבי הקדש נמי כל דבר אכילה [ה] כי מזיק ליה פטור: כיצד נתנה קטלא כו': אמר ליה רב כהנא לרב זביד ודהבא לאו בר איפגומי הוא והא דהבא דכלתיה דנון להיכא אזל אמר ליה דלמא ד] דהבא [ו] דרמיין כלתיך הוא ועוד נהי דלא איכא נהנה ופגם לאלתר לעולם מי לא איכא פגימה: הנהנה מן החטאת וכו': מכדי אי בבהמה תמימה היינו כוס של זהב א"ר פפא בבעלת מום עסקינן:

מתני'

עד שילא מן ההקדש לחול. לפי שכשאוכל את התרומה הוא מוציאה לחולין. מנין המוציא מקדש לקדש כגון שלקח ממעות הקדש וקנה מהן קיני זבין וקיני יולדות או ששקל מהן שקלו שהוא חייב לשקול לתרומת הלשכה או שהביא חטאתו ואשמו מן הקדש דהיינו מקדש לקדש וכיון שהביא לעזרה מעל דברי ר"ש דקסבר דמאן דמיחייב חטאת או אשם לעולם הוא חייב באחריותו° עד שיביאנו לעזרה וכיון שהביאו נפטר מאחריותו אף האי נמי דמוציא מקדש לקדש כיון שהביאו לעזרה ה] יצא ידי חובתו ידי אחריות ומעל: **ורבי יהודה.** סבר לעולם הוא חייב באחריותו עד שיזרוק הדם. אף הכא נמי כיון שנזרק הדם ויצא ידי ו] אחריות חובתו מעל דכיון דיצא בו ידי חובתו כמו שהוציאו לחולין דמי. ומנין דמעל לר"ש כדאית ליה ולר' יהודה כדאית ליה ת"ל תמעול מעל ריבה: **שיכול מאי.** כלומר מה הוה ס"ד למעט נשיא או משוח ממעילה פשיטא דכולן חייבין דנפש כתיב[ב] ונפש משמע בין יחיד בין נשיא ומשוח: **מהו דתימא אמר רחמנא.** גבי שמן המשחה ואשר יתן ממנו על זר והאי משוח לאו זר הוא דהא אימשח בגוויה סד"א דלא הוי בכלל מעילה קמ"ל ז] דנפש דמשיח נמי הוי בכלל מעילה: **אקשיה רחמנא.** כלומר אמרינן לעיל דאקשיה רחמנא למעילה לסוטה ולעבודת כוכבים כדאמרינן לעיל[ג] והיכי ח] דמי אקשיה לסוטה דכי היכי דסוטה אע"ג דלא פגמה מעל דסוטה פגומה ועומדת היא דאינה נוהגת אלא בבעולה כדכתיב[ד] מבלעדי אישך ואמרינן (סוטה דף כד:) שקדמה בעילת הבעל לבועל והיינו בעולה ואפ"ה כתיב[ה] ומעלה בו מעל: **גבי הקדש נמי אם נתנה טבעת בידה.** אע"ג דלא פגמתו מעלה: **אקשיה רחמנא לעבודת כוכבים דעד דאית ביה שינוי.** שמשנה עצמו משכינה לעבודת כוכבים גבי הקדש נמי עד דביקע בקרדום עצי חולין דשינה ממלאכת קדש למלאכת חול לא מעל עד דביקע דפגמה: **אקשיה רחמנא לתרומה.** כדאמרינן לעיל[ו] יליף חטא חטא מתרומה להכי מה תרומה פרט למזיק שאם שפך אוכלין או משקין של תרומה ולא נהנה מהן שאינו חייב אף גבי הקדש נמי כל מידי דבר אכילה כי מזיק ליה ששפכו ולא נהנה ממנו פטור ממעילה. ואמר לן רבי דהוא הדין נמי אף במידי דלאו בר אכילה הוא כי מזיק ליה פטור דאין חיוב מעילה עד שיהנה אלא משום דכתיב בתרומה[ז] כי יאכל דבתרומה ליכא אלא חיוב אכילה אמר נמי גבי הקדש כל דבר אכילה: **ודהבא לאו בר איפגומי הוא.** דקתני מתני' [יח.] כיון שנהנה מעל ולא קתני ביה עד שיפגום אלמא דלאו בר ט] פגימה הוא. וא"כ דלא מיפגם: **דהבא דכלתיה דנון להיכא אזל.** נון אדם עשיר היה ונתן זהב הרבה ותכשיטין לכלתו וכשנתן לה י] שקלו ולאחר זמן שקלו ונמצא חסר ממשקלו אלמא זהב נמי עשוי ליפגם: **אמר ליה.** רב זביד מהא ליכא למשמע מינה דדלמא יא] ודאי דחסר להיכא דרמיין כלתיך כלומר לפי שלא היו משמרות אותו זהב אלא משליכות אותו בכל מקום שמולאות אותו כדרך שעושות כלותיך שאינן משמרות תכשיטיהן כראוי בשביל כך חסר אבל זהב המשתמר יפה אינו נחסר: **ועוד.** אם ת"ל דמתחסר הוא אפ"ה כיון שנהנה מעל דנהי דלא איכא נהנה ופגם לאלתר שאינו פוגם מיד בשעה שנהנה ממנו לעולם מי לית ביה פגימה דמי קאמינא דלית ביה פגימה לעולם לאלתר קאמינא דלית ביה פגימה אבל לאחר זמן הולך ומתחסר וכיון דלאלתר לית ביה פגימה הלכך כיון שנהנה מעל: **מכדי.** בחטאת בהמה תמימה איירי מתניתין היינו כוס של זהב דכי היכי דכוס של זהב לא קאי לאיפגומי ומשום הכי לא אזיל ביה בתר פגימה אלא כיון שנהנה בו בפרוטה מעל אף חטאת תמימה דקיימא להקרבה לאו בת פדייה היא כיון שנהנה ממנה למעול בה ואמאי קאמר[ח] עד שיפגום מאי פגם מאי למעבד בה דאפילו רכיב עלה עד דאכחשה האי לא הוי יב] שם פגם דלא פגימה למזבח דבהמה בין שמינה בין כחושה חזיא לכפרה ואין בה תורת פגימה: **אמר רב פפא.** מתניתין בחטאת בעלת מום עסקינן דקיימא לפדייה וכיון דפגמה שהכחישה יג] ופיחת מדמיה ודבר שיש בו פגם הוא הלכך לא מעל עד שיפגום בשוה פרוטה. וסיפא דקתני כשהיא מתה כיון שנהנה בשוה פרוטה מעל איירי בין בתמימה בין בבעלת מום דכיון דמתה לאו בת פדיון היא דאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים (פסחים דף כט.) הלכך לא תני בה עד שיפגום:

מתני'

אקשיה רחמנא לתרומה דכתיב כי יאכל פרט למזיק. פירוש יד] פוגם דלא נהנה דאי לא [היקשא] דתרומה הוה מחייבינן כדקאמר בתחלת הברייתא טו] דקאמר יכול פגם ולא נהנה וכו' משום דילפינן ליה מעבודת כוכבים כדפירשנו לעיל אין להקשות מאי שנא דהקישא דסוטה נקטיה לחיובא והיקש דתרומה טז] לפטור דהא כדאית' והא כדאיתא הקישא דסוטה אתיא לחייב נהנה בלא פגם בדבר שאין בו פגם[ט] ולולי הקישא דסוטה הוה פטרינן כל נהנה יז] ואילמלא הקישא דתרומה הוה מתחייב פגם בלא נהנה מעבודת כוכבים כדפ"ל וא"ת מדוע לא הזכיר גם פטור דנהנה בלא פגם גבי תרומה דהא נמי[י] מתרומה יח] כדאיתא לעיל יכול נהנה ולא פגם כדפ"ל וי"ל משום דלא יט] פסקינן ליה דהא איכא נהנה בלא פגם דחייב כגון בדבר שאין בו פגם דילפינן ליה מסוטה אלא אי קשיא הא קשיא גבי עבודת כוכבים דנקט הקישא לפטור עד כ] דנקט לפטור היה לו להזכיר לענין חיוב דהא מעבודת כוכבי' נפקא לן חיוב מעילה בהוצאה מרשות הקדש לרשות הדיוט כגון מכירה ומתנה ושאלה גם בלא הנאה דהא לא שמעינן כא] לא מסוטה ולא מתרומה דבתרויהון איכא הנאה וי"ל דהכי נמי קאמר אקשיה לעבודת כוכבים ועד דאיכא שינוי כלומר[כ] מעבודת כוכבים כב] דבשינוי רשות מחייב בלא שום הנאה ואגב אורחא אשמועינן דאינו קרוי שינוי בהוצאה מרשות הקדש לחול עד שיכנס לרשות הדיוט ויזכה בו ההדיוט על ידי בקוע וכדפירשנו לעיל[ל] דאשמעינן רבותא אליבא[מ] דרב הונא: **אקשיה רחמנא** לתרומה. כי יאכל פרט למזיק אף הקדש מידי דבר אכילה כי מזיק ליה פטור תימה כג] משמע דוקא דמידי[נ] אכילה הוי מזיק פטור וקשיא דבפ"ק דב"ק (דף ט:) במשנה תנן נכסים שאין בהן מעילה הא יש בהן מעילה דהיינו כד][ס] קדשים או קדשי קדשים פטור וקאי אארבעה אבות נזיקין דרישא כה] דקתני בהו המבעה דהיינו אדם המזיק ואפילו למ"ד מבעה זה השן כו] דלא פליגי בזה ופי' ה"ר ר"י דתנא דנקט דכי יאכל[ע] לדעתו לאשמועינן דכי נמי אכיל דרך היזק כגון אכילה גסה כז] פטור ויש להוסיף כגון שמן של תרומה דפטור כדאיתא פרק כיצד מברכין כח] [ברכות דף לה: ועי' תוס' ב"מ נט: ד"ה פרט וכו']: **ודהבא** לאו בר איפגומי הוא. בתמיה כט] אמתני' דכוס של זהב דקרי ליה דבר שאין בו פגם: **דהבא** דכלתיה דנון היכן אזל. מסקנא דקושיא הוא כלומר אי דבר שאין בו פגם הוא דהבא דכלתיה דנון פירוש זהב כלתו של אותו עשיר הנקרא נון היכן אזל ומהדר ליה דלמא האי דהבא היכי דרמיין כלתיך כלומר שמא עשתה מזהבה כמה שעשו כלות שלך דהיו משליכות ל] אותו בחלונות או במקום אחר שאינו נשמר והיה פוגם הרבה. דרמיין משליכות: **מכדי** אי בבהמה תמימה היינו כוס של זהב. פירוש כיון שהיו תמימים דבר שאין בו פגם הוא דאפילו כחשה אין נפסד בכך כלום שהרי מקריבים אותה ויוצא בה דלא שייך פגם אלא בדבר העומד לדמיו שאם בא למוכרו דמיו נפחתים אבל בדבר העומד ליקרב ואינו נפסד בכך ליקרב אין זה דבר שיש בו פגם ומשני בבעלת מום דהשתא עומדת לימכר לא] דדמיה פחותים:

הכי

תוס' הר"פ מנין המוציא מקדש לקדש. כגון קיני זבים וזבות פי' שלקח ממעות של הקדש שעתה יצאו מקדש לקדש: **כיון שהביא** מעל דברי רבי ר' יהודה אומר עד שיזרק הדם. ונראה דבהכי פליגי דרבי סבר דכיון שהביא חטאתו ואשמו בעזרה יצא הבעל ידי חובתו ור' יהודה אומר עד שיזרקו הדם דאז יצא מכלל אחריות לאחר שנתכפרו הבעלים ובתוספתא שנויה בלשון אחר שר' יהודה עד שלא נהנה [לא] מעל ונראה לפי התוספתא דבהא פליגי דר' יהודה סבר דאין הנאה של בעה"ב אלא עד שיתכפר ולרבי כיון שהוציא מעל דקסבר כיון שהוציא נהנה בעה"ב אבל הבאה בעזרה אין מועיל כלום דאי כפרה בעי פשיטא דאינו מתכפר עד לאחר זריקה ואי בתר הנאה אזלינן מה הנאה יש לו בהבאה יותר ממה שהוציא ואין זו סברא למ"ד יצא מכלל אחריות כל זמן שלא נתכפר: **שיכול** מאי. פירוש אפילו לא הוה קרא פשיטא נפש כתיב כלומר אמאי בעי לומר דנפש משתמע אחד יחיד ואחד נשיא דהי מינייהו מפקת: **והאי** לאו זר הוא דהא אימשח בגויה קמ"ל. דנשיא דנקט אגב משיח נקטיה: **אקשיה** לסוטה לעבודת כוכבים ולתרומה מילתא באפיה נפשיה הוא ונאמר לפרש עתה למה צריך לשלש היקשות הללו ומפרש והולך וצריכי כולהו דכל חד וחד מלמד דין חדש שלא היו למדין מחבירו: **אקשה** לסוטה בנהנה אע"פ שלא פגם אף הקדש נמי: **נתנה** קטלא כו'. פי' דבדבר שאין בו פגם מעל בהנאה בלא פגם דומיא דסוטה והא לא מצינו למילף מעבודת כוכבים ומתרומה מעבודת כוכבים דשאני עבודת כוכבים דאיכא שינוי מרשות לרשות כדפי' לעיל. לאפוקי גזבר המשתמש ונהנה מן ההקדש כגון נתנה קטלא דליכא שינוי רשות ונהי נמי דאיכא שינוי רשות קצת מן ההנאה כדפ"ל מ"מ שינוי והוצאה מרשות הקדש מגוף ההקדש עצמו ליכא והלכך לא דמיא לעבודת כוכבים דגבי עבודת כוכבים שינה גופו העובדה מלהשתעבד לבורא שהוא חי וקיים יתברך שמו והלך ונשתעבד לעבודת כוכבים שאין בה תועלת הלכך יליף מסוטה דשם אין שינוי כי אם מהנאת עבירה ולא מגוף האשה שהרי אינה מנחת את בעלה כדפ"ל ומתרומה נמי לא מצי יליף הנאה דטבעת וקטלא דליכא פגם עם ההנאה (לאפוקי טבעת וקטלא דליכא פגם כלל) בהנחתו בצואר או באצבעו וכן בכוס של זהב בשתייתו ואע"ג דתרומה נמי הוי דבר שיש בו פגם מ"מ אי לאו מעילה דגבי סוטה לאו היינו יודעים מעילה דרך הנאה רק בתרומה והוה ילפינן בכל דבר דרך הנאה מתרומה א"נ היינו אומרים דאין מעילה כי אם דוקא כי פגם עם הנאה אפילו בדבר שאין בו פגם דמהיכי תיתי לחלק וכה"ג פי' לעיל גבי יכול נהנה ולא פגם אבל השתא דכתיבא סוטה דאין בה פגם (וכ"ת) [וכתיבא] (תרומה נמי) [נמי תרומה] שיש בה פגם אז אמרינן אהני (נמי) תרומה ואהני (נמי) סוטה למילף מכל חד וחד בדדמי ליה דבר שאין בו פגם מסוטה ודבר שיש בו פגם מתרומה: **אקשיה** רחמנא לעבודת כוכבים דאיכא שינוי גבי הקדש נמי עד דאיכא שינוי: **דבקע** בקרדום. לכאורה משמע דהיינו ביקוע דמתני' דקתני לא מעל עד שיפגום והכי קאמר עד דבקע בקרדום ויפגום ולא חש לפרש ויפגום משום דתנן ליה מיהו לא נהירא דאין זה שינוי דומיא דעבודת כוכבים דהא בגזבר איירי לה כדפ"ל לכך נראה להשר מקוצי דקורדם שהזכיר מיירי בגזבר המשאיל קורדם של הקדש לחבירו דהיינו שינוי רשות וא"ת למה לי בקע מיד שמשך השואל זכה בה והוי שינוי רשות וי"ל דאתיא כרב הונא דאמר גבי הדיוט בקע בו קנאו ולא מצי משאיל הדר ביה הלכך גם כי משך שואל

מסורת הש"ס

א) (ב"ק ד) ב"מ נט: יומא פ: פא. [פסחים לב:], ב) [ויקרא ה], ג) [דף יח.], ד) [במדבר ה], ה) [שם], ו) [דף יח:], ז) [ויקרא כב], ח) [לעיל יח.], ט) ולולי נ"ק, י) מתרומה נפקא לן כדאיתא כו' נ"ק, כ) מעבודת כוכבים נפקא דבשינוי כו' נ"ק, ל) ואשמעינן נ"ק, מ) דברי רב הונא לא נזכר בדברי התוס' לעיל סד"ה ואומר רק כתבו דין זה בסתם כאילו אין שום חולק ע"ז ובאמת בב"מ בפרק השואל דף נט. איתא דר"ה ס"ל דבקע ביה קנאו ושם נחלק עליו ר"א וע"ש רש"ק, נ) דבר אכילה נ"ק, ס) דהיינו קדשי קדשים כו' נ"ק, ע) לרבותא לאשמועינן נ"ק,

תורה אור השלם

1. נֶפֶשׁ כִּי תִמְעֹל מַעַל וְחָטְאָה בִּשְׁגָגָה מִקָּדְשֵׁי יְיָ וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ לַייָ אַיִל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְאָשָׁם: ויקרא ה טו
2. אִישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח כָּמֹהוּ וַאֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל זָר וְנִכְרַת מֵעַמָּיו: שמות ל לג
3. וְאִישׁ כִּי יֹאכַל קֹדֶשׁ בִּשְׁגָגָה וְיָסַף חֲמִשִׁתוֹ עָלָיו וְנָתַן לַכֹּהֵן אֶת הַקֹּדֶשׁ: ויקרא כב יד

גליון הש"ס

רש"י ד"ה עד שיצא וכו' עד שיביאנו לעזרה. עיין חולין דף קלט ע"א ברש"י ד"ה דמיתסר:

מוסף רש"י

פרט למזיק. את התרומה (יומא פ:) תרומה של כהן אפילו בשוגג, שאינו משלם חומש אלא קרן כשאר מזיק (פסחים לב:).

רבינו גרשום

דתרומה פוגם ונהנה שאוכל התרומה היינו פוגם ונהנה: ומי שפגם נהנה. הוא עצמו שפוגם התרומה הוא עצמו נהנה ממנה ובדבר שפוגם בו נהנה ולא בדבר אחר ופגימתו והנאתו א) באחר שעה אחת ובתלוש מן הקרקע דתרומה לא נהגה אלא בתלוש דכתיב ראשית דגנך: ובשליח שעשה שליחותו. דתרם מדעתו של בעה"ב דהויא תרומתו תרומה: אף חטא האמור במעילה פוגם ונהנה. מעל לאפוקי קרע שיראין פגם ולא נהנה או לבוש נהנה ולא פגם: ומי שפגם נהנה. לאפוקי היכא דחד קרע ופגם חצי שיעור פרוטה ואידך לבש ונהנה בחצי שיעור דלא מעלו: ובדבר שפוגם בו נהנה למעוטי אי פגם חצי שיעור [בדבר זה] ונהנה חצי שיעור [בדבר אחר]: ופגימתו והנאתו כאחת. למעוטי אי פוגם האידנא חצי שיעור ונהנה למחר חצי שיעור: ובשליח שעשה שליחותו. כלומר שעשה לדעת ב) עצמו מעל פרט לשליח שעשה שליחותו לדעתו של בעל הבית שמעל בעל הבית ולא שליח: אין לי אלא אוכל. דיליף מתרומה בתרומה לא אשכחן אלא אוכל דכתי' ואיש כי יאכל קדש וגו': נהנה מנין דאיתיה במעילה בדבר שאין בו פגם: אכילתו ואכילת חבירו אם אכל הוא חצי שיעור וחבירו חצי שיעור או נהנה הוא חצי שיעור ונהנה חברו בלא פגם חצי שיעור: או הנאתו ואכילת חבירו. כגון הוא סך חצי שיעור וחבירו אכל חצי שיעור או למפרע והכא לא מיירי בשאר פוגם אלא באוכל: ואפילו לזמן מרובה. כגון אכל זה חצי שיעור שחרית וחבירו לערב מנין שמצטרפין תלמוד לומר כי תמעל מעל ריבה: אי מה האמור בתרומה לא צירף שתי אכילות כאחת. אלא אכילה שלימה (בעי) בכזית בעי' בתרומה דכתיב ואיש כי יאכל קדש בשגגה ובתרומה קא מיירי אף במעילה לא צירף שתי אכילות: מנין אכל היום. חצי אכילה חצי שיעור ואכל למחר חצי שיעור ואפי' לזמן מרובה ג) ובין ההוא דלעיל (דההיא) [דהכא] משמע בין לשני ימים או לאחר ג' ימים וההוא דלעיל לא משמע אלא עד לערב משום לא תנא לעיל אכל היום ד) ואכל למחר ה): עד שיוציא מן הקדש לחול. לפי שכשאוכלו התרומה מוציאו לחול מנין המוציא מן קדש לקדש כגון דלקח מן ההקדש קיני זבין וקיני יולדות או שקל שקלו שחייב ליתן באחד באדר מן הקדש או הביא חטאתו ואשמו מן הקדש: ואית דאמר ושקל שיקלו. מן החולין

א) נראה דצ"ל כאחד ולא לאחר שעה אחת. ב) צ"ל כלומר שעשה לדעת בעה"ב פרט לשליח שעשה מדעת עצמו שמעל השליח ולא הבעה"ב. ג) צ"ל הא מילתא איכא בין זמן מרובה דהכא לזמן מרובה דלעיל וכו'. ד) נראה מזה דלא גרס ואפילו מכאן ועד שלש שנים כמו שהוא לפנינו וכן בתו"כ ליתא. ה) ע"כ שייך לעמוד הקודם.

עין משפט נר מצוה

יא א מיי' פ"ו מהלכות מעילה הלכה יא יב:

יב ב מיי' פ"ט מהלכות שגגות הלכה י:

יג ג מיי' פ"א מהלכות כלי המקדש הלכה י:

יד ד מיי' פ"י מהלכות תרומות הלכה ח:

טו ה מיי' פ"ח מהלכות נזקי ממון הלכה א:

טז ו מיי' פ"ו מהלכות מעילה הלכה א:

שיטה מקובצת

דלעיל לזמן מרובה היינו אכילתו בשחרית ואכילת חבירו בערב והכל ביום אחד והכא קאמר למחר. מהר"פ: א] ואשמו ופסחו תיבות מן ההקדש נמחק: ב] אקשיה רחמנא אות ו' נמחק: ג] תיבות ויפגם ופגום נמחק: ד] דלמא האי להיכא [דרמיין] תיבת דהבא נמחק: ה] לעזרה ויצא ידי חובתו וידי אחריותו מעל: ו] אחריותו וחובתו מעל: ז] קמ"ל נפש דמשיח אות ד' נמחק: ח] והיכי אקשיה תיבת דמי נמחק: ט] בר איפגומי הוא וא"כ: י] לה שקל ולאחר זמן שקל: יא] דדלמא האי דחסר תיבת דאי נמחק: יב] הוי פגם דלא תיבת שם נמחק: יג] שהכחישה ניפחתת מדמיה אות ו' נמחק: יד] פירוש למעוטי פוגם: טו] תיבת דקאמר נמחק: טז] דתרומה לפטורא דהא: יז] נהנה ולא פגם מתרומה כדפי' לעיל והיקשא דתרומה אתיא לפטור פגם ולא נהנה דאילמלא: יח] מתרומה נפקא כדאי': יט] דלא פסיקא ליה: כ] עד דבקע היה תיבת דנקט נמחק ותיבת לפטור ל"ש: כא] שמעינן ליה לא: כב] כוכבים ילפינן דבשינוי: כג] תימה דמשמע הכא דדוקא דמידי: כד] דהיינו קדשי בדק הבית או: כה] דרישא לומר שבאותן נכסים פטורים המזיקין וקתני בהו: כו] השן מ"מ לא אשכחן דפליגי בזה ופי' הק' ר' נתנאל דנקט מידי אכילה לרבותא לאשמעינן: כז] אכילה גסה ושותה שמן של תרומה: כח] מברכין. ועוד נראה למהר"פ דמידי דבר אכילה נפקא לן דמזיק פטור מתרומה ומידי דלאו בר אכילה נפקא לן מזיק פטור מעבודת כוכבי' מדבעינן שינוי רשות הא פגם והזיק בלא שינוי רשות פטור שהרי א"א לשינוי רשות בפגם והזיק גבי הקדש וא"ת הא מדקאמר בברייתא יכול פגם ולא נהנה ומייתי גז"ש דחטא חטא לפטור פגם ולא נהנה משמע דאי לאו מתרומה הייתי מחייב פגם דהיינו מזיק בלא נהנה ובלא שינוי רשות ומעבודת כוכבים הוא דבעי למילף וליכא למימר דלעיל קאי אמידי דבר אכילה דומיא דתרומה אבל דלאו בר אכילה דומיא דעבודת כוכבים פשיטא בלא גז"ש דתרומה לפוטרה מעבודת כוכבים מדבעינן שינוי רשות הא ליתא ע"כ דהא בעבודת כוכבים מחייב פגם בלא נהנה (מעבודת כוכבים) ואי בפגם בר אכילה דוקא קאי מהיכי תיתי למילף חיובא בפגם ולא נהנה ובלא שינוי רשות במידי דבר אכילה מעבודת כוכבים כיון דמידי דלאו בר אכילה דהוה דומיא לא הוה מחייב פגם ולא נהנה אלא ודאי גם במידי דלאו בר אכילה בעי לחיובי פגם ולא נהנה ובלא שינוי רשות מהיקשא דעבודת כוכבים ואע"ג דגבי עבודת כוכבים איכא שינוי רשות מ"מ סד"א כיון דאיפגם קפיד קרא הייתי מחייב בין איכא שינוי רשות בין ליכא שינוי רשות וכדפ"ל והק"ל למאי דפרי' דמזיק במידי דבר אכילה דמפטר מעבודת כוכבים הוא דיליף וי"ל דודאי לחיובא גלי בתר דגלי קרא דמידי דבר אכילה היינו בתרומה דמזיק פטור אז גלי לן למדרש ילפותא מעבודת כוכבים דוקא ממש דומיא דעבודת כוכבים במוציא מרשות הקדש דהיינו בשינוי רשות דהדיוט ולא נאמר עוד סברא זו דאפגמה קפיד קרא דוקא אבל ודאי אי לאו דגלי בתרומה דמזיק פטור גבי מידי דבר אכילה אז היה לנו פתחון פה לומר אותה סברא דאפגמה דוקא קפיד ולכך קאמר שפיר בברייתא יכול פגם ולא נהנה יהא חייב מילפותא מעבודת כוכבים קודם שיביא גז"ש דתרומה כך נראה למהר"פ ז"ל: כט] בתמיה ואמתניתין דכוס של זהב קאי: ל] משליכות אבל על ידי תשמיש אינו מתחסר לעולם וי"מ דהבא דכלתיה דנן של נון כלה כדפ"ל לעולם איכא פגימה ומתניתין דקתני ליכא פגימה לאלתר: לא] עומדת למכר ודמיה פחות מחמת פגימה: